

โครงการจัดประชุมวิชาการเรื่อง

การตายกับความตาย: มุมมองจากศาสนาและวิทยาศาสตร์

หลักการและเหตุผล

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าความตายเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของชีวิตและมนุษย์ทุกคนก็จะต้องตายไม่วันใดก็วันหนึ่ง แต่น่าประหลาดใจว่าผู้คนในสังคมดูจะไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ความตายหรือการตายเท่าที่ควร การอภิปรายหรือการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับความตายมักจะทำกันเมื่อเกิดการตายขึ้น เช่น ในพิธีศพ หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เห็นได้ชัดว่าความตายกำลังคืบคลานเข้ามาในชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ในกรณีของคนที่ไข้ใกล้ตาย ลักษณะเช่นนี้ทำให้สังคมขาดการคิดอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเกี่ยวกับความตายและทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนสำคัญยิ่งของชีวิตส่วนนี้ ผลก็คือความตายกลายเป็นสิ่งลึกลับ น่าสะพรึงกลัว เป็นสิ่งที่ต้องพยายามหลบหนีไปให้พ้น หรือเป็นสิ่งที่จะคิดถึงก็ต่อเมื่อเวลามาถึง

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการคิดคำนึงเกี่ยวกับการตายและความตาย คณะผู้จัดจึงได้จัดประชุมวิชาการเรื่อง “การตายกับความตาย: มุมมองจากศาสนาและวิทยาศาสตร์” ขึ้นเพื่อให้ นักวิชาการจากหลากหลายสาขารวมทั้งพระภิกษุและภิกษุณี ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากแง่มุมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากมุมมองของวิทยาศาสตร์และศาสนา ในปัจจุบัน วิทยาศาสตร์ได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการตายและความตายในหลายลักษณะ เช่น การแพทย์แผนใหม่มีวิธีชะลอความตายและมีปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์วินิจฉัยการตาย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนิยามของความตาย ในทำนองเดียวกัน คำสอนของศาสนาต่าง ๆ ก็มีความเกี่ยวข้องกับความตายอย่างชัดเจน ดังนั้น การพบปะกันระหว่างวิทยาศาสตร์กับศาสนาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้จึงมีความสำคัญ และจะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงปฏิบัติแก่บุคคลทั่วไป

การประชุมครั้งนี้นอกจากจะทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจเรื่องความตายดียิ่งขึ้นแล้วยังทำให้ได้มุมมองต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการตื่นตัวในสังคมไทยเกี่ยวกับความตายอีกด้วย คณะผู้จัดเชื่อว่าการตื่นตัวเช่นนี้เป็นแรงสำคัญในการผลักดันให้ผู้คนมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่ายิ่งขึ้น

เนื่องจากเรื่องความตายเป็นประเด็นสำคัญในพุทธศาสนาวัชรยานของทิเบตและเรื่องราวเกี่ยวกับทิเบตยังไม่เป็นที่รู้จักในประเทศไทย ในการประชุมครั้งนี้จึงได้จัดให้มีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับทิเบตเพื่อเป็นการแนะนำเรื่องราวเกี่ยวกับชาวทิเบตทั้งจากมุมมองของศาสนาและวัฒนธรรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความตายในทรรศนะของชาวทิเบต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการจากหลายสาขาและผู้สนใจ เกี่ยวกับการตายและความตาย
2. เพื่อให้เกิดการอภิปรายจากมุมมองต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนในสังคมได้คิดไตร่ตรองเกี่ยวกับการตายและความตาย
3. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทิเบตและความตายในทรรศนะของชาวทิเบต

4. เพื่อให้ความรู้แก่สาธารณชนทั่วไป เกี่ยวกับประเด็นต่างๆทางวิทยาศาสตร์และศาสนา ของความตายและการตาย

กิจกรรม วันเวลาและสถานที่

1. จัดประชุมวิชาการระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลา 8.30-17.00 น. ณ ห้อง 707 อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง "ทิเบต" ที่บริเวณห้องโถงกลาง อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 8-13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

สถานที่

ห้อง 707 อาคารบรมราชกุมารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัด

โครงการ ASEAN-EU LEMLIFE ศูนย์พุทธศาสน์ศึกษา โครงการทิเบตตะวันออก (คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) และมูลนิธิพันดารา

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. รองศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์	ประธานโครงการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดาวรรณ หงศ์ลดารมภ์	รองประธานโครงการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภาร พรมทา	กรรมการ
4. นายเทินชิน รับเกียล	กรรมการ
5. นางสาวจันทิมา เอี่ยมานนท์	กรรมการ
6. นายวัชรดารา อมิตาภาพร	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

ประมาณ 70 คน ประกอบด้วยวิทยากร คณาจารย์และนิสิตจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างๆ นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

การลงทะเบียน

ไม่เก็บค่าลงทะเบียน แต่ผู้สนใจกรุณาแจ้งชื่อและสถานที่ติดต่อให้ทราบเพื่อประโยชน์ในการจัดเตรียมเอกสารและอาหาร กรุณาแจ้งที่นายวัชรดารา อมิตาภาพร โทรศัพท์ 0 2218 4756 โทรสาร 0 2218 4755 ภายในวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

กำหนดการ

ห้อง 707 อาคารบรมราชกุมารี คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันศุกร์ที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

8.30-8.50	ลงทะเบียน
8.50-8.55	กล่าวรายงาน
8.55-9.00	รศ. ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ ผู้ประสานงานโครงการ ASEAN-EU LEMLIFE พิธีเปิดงาน ศ. ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ คณบดีคณะอักษรศาสตร์
9.00-11.00 น.	<u>ความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท</u>
9.00-9.30 น.	พระกิตติศักดิ์ กิตติโสภโณ “มรณสติกับความพยายามในการเอาชนะความตายในทางวิทยาศาสตร์”
9.30-10.00 น.	ปรีชา ช่างขวัญยืน “ทรรศนะเกี่ยวกับความตายในพระพุทธศาสนา”
10.00-10.30 น.	ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์ “พุทธศาสนากับธรรมเนียม: ทรรศนะเรื่องการเกิดและการตาย”
10.30-11.00 น.	เสวนา: ความตายในพระพุทธศาสนาเถรวาท (มีเครื่องดื่มบริการในห้องประชุม)
11.00-12.00 น.	อาหารกลางวัน
12.00-12.30 น.	การแสดงดนตรีเกี่ยวกับจิตวิญญาณ
12.30-15.30 น.	<u>แพทย์ พยาบาลกับคนไข้</u>
12.30-13.00 น.	รีนเริง ลีลานุกรม “เกณฑ์วินิจัยการตาย”
13.00-13.30 น.	จันทิมา เอี่ยมมานนท์ “การตายกับความตาย: มุมมองจากคนไข้โรคเอดส์”

- 13.30-14.15 น. พวงเพ็ญ ชูณหปราณ, วาสนี วิเศษฤทธิ์, ศิริพันธุ์ สาสัตย์
“การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย: ห้อง ICU, โรคนัดส์และผู้สูงอายุ”
- 14.15-15.15 น. เสวนา: แพทย์ พยาบาลกับคนไข้
- 15.15-15.30 อาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 15.30-17.00 น. ปรัชญากับกฎหมาย
- 15.30-16.00 น. แสง บุญเฉลิมวิภาส
“มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับความตาย”
- 16.00-16.30 น. สมภาร พรหมทา
“สิทธิ เสรีภาพและความตาย”
- 16.30-17.00 น. เสวนา: ปรัชญากับกฎหมาย
(มีเครื่องดื่มและอาหารว่างบริการในห้องประชุม)

วันเสาร์ที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

- 8.30-9.00 ลงทะเบียน
- 9.00-11.00 น. มุมมองเกี่ยวกับความตายในศาสนาต่างๆ
- 9.00-9.30 น. ประพนธ์ อัครวิรุฬหการ
“ปุณรมฤตยู: ตายแล้วตายอีกในคติพราหมณ์”
- 9.30-10.00 น. ปราณี่ พาพานิช
“อิสลาม: ความตายไม่ใช่จุดจบของชีวิต”
- 10.00-10.30 น. วรยุทธ ศรีวรกุล
“ชีวิต ความตายและการตาย: มุมมองของชาวคริสต์”
- 10.30-11.00 น. เสวนา: มุมมองเกี่ยวกับความตายในศาสนาต่างๆ
(มีเครื่องดื่มบริการในห้องประชุม)

- 11.00-12.00 น. อาหารกลางวัน
- 12.00-12.30 น. การแสดงดนตรีเกี่ยวกับจิตวิญญาณ
- 12.30-14.00 น. ความตายในพระพุทธศาสนาวัชรยานและวัฒนธรรมทิเบต (1)
- 13.00-13.30 น. พระธัมมนันท์ภิกษุณี
“ประสบการณ์ใกล้ตาย”
- 13.30-14.00 น. Kunga Sangbo Rinpoche
“พิธีกรรมเกี่ยวกับการตายของชาวทิเบต”
- 14.00-14.15 น. อาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 14.15-16.00 ความตายในพระพุทธศาสนาวัชรยานและวัฒนธรรมทิเบต (2)
- 14.15-14.45 น. กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์
“ร่างประภัสสรกับการตายของผู้ปฏิบัติธรรมวัชรยาน”
- 14.45-15.15 น. วัชรดารา อมิตาภาพร
“ความตาย กระบวนการตายและการเกิดใหม่”
- 15.15-16.15 น. เสวนา: ทิเบต นำการเสวนาโดยอาจารย์สุลักษณ์ ศิวรักษ์
- 16.15-17.00 Session: ปรัชญา
- 16.00-16.20 น. ลิวลี ศิริไล
“การดูแลด้านจิตวิญญาณ”
- 16.20-16.40 น. โสรัจจ์ หงส์ดารมภ์
“อภิปรัชญาของความตาย”
- 16.40-17.00 เสวนา: ปรัชญา
(มีเครื่องดื่มและอาหารว่างบริการในห้องประชุม)

ใบลงทะเบียน

การประชุมวิชาการ

การตายกับความตาย: มุมมองจากศาสนาและวิทยาศาสตร์

ห้อง 707 อาคารบรมราชกุมารี คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 12 - 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

ชื่อ - นามสกุล

สถานที่ติดต่อ

.....

.....

โทรศัพท์ โทรสาร Email

- มาประชุมได้เฉพาะวันที่ 12 พฤศจิกายน
- มาประชุมได้เฉพาะวันที่ 13 พฤศจิกายน
- มาได้ทั้งสองวัน

กรุณาส่งใบลงทะเบียนนี้กลับมาที่ นายวัชรดารา อมิตาภาพร ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กทม. 10330 โทรสาร 02 218 4755 ภายในวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547